LBIO
Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen

0 BD

Postbus 8901
3009 AX Rotterdam
Telefoon (010) 2894 890
Fax (010) 2894 881
www.lbio.nl

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Bij beantwoording svp het zaaknummer vermelden.

Afdeling Directie
Behandeld door --
Doorkiesnummer
Datum 18 december 2012
Uw kenmerk 324603
Onderwerp Kaderwet ZBO's

Geachte heer/mevrouw Bos,

Op 22 november 2012 ontvingen wij uw brief inzake het aangepast wetsvoorstel ten einde een aantal zelfstandige bestuursorganen onder de werking van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen te brengen.

U legt ons het wetsvoorstel voor en stelt ons daarbij in de gelegenheid opmerkingen over het wetsvoorstel te maken en deze uiterlijk 14 december 2012 aan u voor te leggen.

LBIO onder Kaderwet
Uit Artikel IV wordt duidelijk dat de Wet LBIO op een aantal punten wordt aangepast.

Allereerst hechten wij eraan op te merken dat het LBIO er kennis van heeft genomen dat het bureau als zelfstandig bestuursorgaan onder de werking van de Kaderwet zal gaan vallen. Daar bestaat in beginsel ook geen bezwaar tegen gezien het huidige kabinetsbeleid dat geen nieuwe ZBO's meer worden ingesteld op grond van het instellingsmotief van regelgebonden uitvoering. Uit de memorie van toelichting bij het aangepast wetsvoorstel hebben wij verder kunnen opmaken dat de minister voor het LBIO de afweging heeft gemaakt dat een organisatorische omvorming van het LBIO, om het in lijn te brengen met het verzelfstandigingsbeleid, transformatiekosten met zich brengt die het ministerie op dit moment niet wil maken. Om die reden blijft het LBIO zijn ZBO-status behouden.

In het huidige wetsvoorstel wordt tevens voorgesteld om het toezicht primair over te laten aan de minister, zodat de raad van toezicht van het LBIO uit de wet kan worden geschrapt. Als argument daarvoor wordt gebruikt dat het staand kabinetsbeleid is dat de uitoefening van de bevoegdheden van een raad van toezicht op generlei wijze de minister mag belemmeren in de uitoefening van zijn bevoegdheden. Verder wordt overwogen dat de bevoegdheden van de minister op grond van de Kaderwet de bevoegdheden van de raad van toezicht in feite overbodig maken dan wel als een onnodige tussenschakel kunnen worden beschouwd. Ten aanzien van het voorstel om de raad van toezicht LBIO uit de wet LBIO te schrappen hebben wij de volgende opmerkingen.

Belemmering van bevoegdheden

In de memorie van toelichting staat dat bevoegdheden als benoeming, schorsing en ontslag niet gedeeld kunnen worden omdat dit tot ernstige vertraging in de besluitvorming kan leiden (p. 11, onder D). Hieruit wordt echter ten onrechte de conclusie getrokken dat als deze taken niet meer bij de raad van toezicht horen het bestaansrecht van de raad van toezicht hiermee komt te vervallen. Ten eerste is de raad van toezicht LBIO een intern controleorgaan van het bureau dat toeziet op de werkzaamheden van de directie en deze met raad en daad bijstaat. Daarmee staat de raad van toezicht niet tussen de minister en de directie van het LBIO en belemmert evenmin de bevoegdheden van de minister. Eerder is er sprake van een aanvulling op het (verticale) toezicht van de minister. Ten tweede kan de conclusie niet worden getrokken dat als bevoegdheden omtrent de benoeming, schorsing en ontslag niet door de raad van toezicht worden uitgevoerd dat de 'toegevoegde waarde' van de raad van toezicht ophoudt te bestaan.

Unieke karakter van de raad van toezicht LBIO

Bij vrijwel alle zelfstandig bestuursorganen gaat het om te verrichten taken waarbij sprake is van de verhouding overheid-burger. In het geval van het LBIO is echter sprake van een situatie waarbij het bestuursorgaan in de onderlinge verhouding tussen twee burgers betrokken raakt, namelijk zij die recht hebben op alimentatie en zij die deze verschuldigd zijn te betalen. De verschillende rol van het LBIO ten opzichte van andere ZBO's vergt tevens een andere benadering op het gebied van de raad van toezicht.

Burgers zoeken regelmatig media-aandacht in verband met hun persoonlijke conflicten waarbij het LBIO in de discussie wordt betrokken. Ook specifieke belangengroeperingen en beroepsgroepen krijgen periodiek aandacht van de media. Juist in die situaties vervult de raad van toezicht een rol. Door een optreden van de raad van toezicht in voorkomende gevallen wordt voorkomen dat de minister wordt aangesproken en/of dat er Kamervragen worden gesteld. De raad van toezicht vormt derhalve een onafhankelijk toeziend gezicht voor de maatschappij en vervult daarmee ons inziens een belangrijke bufferfunctie waarmee de minister uit de wind wordt gehouden.

Toegevoegde waarde

Uit de Beleidslijn Zelfstandige Bestuursorganen van de Minister van BZK (januari 2010) hebben wij kunnen opmaken dat wordt geadviseerd om een raad van toezicht te handhaven indien uit ervaring haar toegevoegde waarde is gebleken. De raad van toezicht heeft naar onze overtuiging zeker een toegevoegde waarde in de governancestructuur van het LBIO. De raad heeft in de afgelopen jaren en sedert de oprichting van het zelfstandig bestuursorgaan LBIO ruime expertise en ervaring opgebouwd op het gebied van de interne organisatie van het LBIO. Maar ook weet de raad van de gevoeligheden en de emoties in de maatschappij op het terrein van de (inning van) alimentatie. Daarbij heeft de raad de directeur, telkens wanneer in de media aandacht was voor het LBIO, goed geadviseerd. Naar onze mening zijn er belangrijke voordelen nu de raad er al jaren blijk van heeft gegeven een kritisch bevrager en klankbord te zijn van de directeur, zowel wat interne als externe aangelegenheden betreft. De Kaderwet geeft verder geen handreiking voor de organisatie van het interne toezicht bij ZBO's. De raad van toezicht LBIO houdt goed toezicht op de continuïteit van het bureau en zijn taken en toetst of de geleverde prestaties zijn zoals zij behoren te zijn. De raad staat immers onafhankelijk naast de directie. Daarmee stelt de raad van toezicht de Minister van Veiligheid en Justitie in staat zijn bestuurlijke taak beter en efficiënter uit te voeren en hiervoor verantwoordelijkheid te dragen.

Bovendien merken wij op dat de raad, naast de hiervoor genoemde onderwerpen, een belangrijke rol speelt in de huidige discussie rond de vaststelling van de alimentatie. Die rol zal de raad ook in de toekomst blijven vervullen. De raad van toezicht LBIO heeft overigens telkenmale blijk gegeven van een grote betrokkenheid rond dit thema en heeft ook een actieve rol in de maatschappelijke

en politieke discussie. Daarmee wordt ons inziens de vraag van de toegevoegde waarde van deze raad ten opzichte van de positie van de minister al beantwoord.

Nu de Kaderwet overigens geen regels bevat over toezichtorganen, verzoeken wij u dringend te overwegen de raad van toezicht LBIO niet uit de wet te schrappen, maar in stand te houden en daarbij de bevoegdheden waar nodig in lijn te brengen met de Kaderwet.

Met belangstelling zien wij uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

L.D. de Bakker RA
directeur LBIO

i/o
Jhr. dr. I. Wladimiroff
voorzitter raad van toezicht LBIO

LBIO

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen

Port Betaald postnl

Postbus 8901
3009 AX Rotterdam

R12FF 2500EH301